

У разі якщо відняти у людини спроможність фантазувати – зупиниться прогрес, таким чином, уява представляється необхідною, а мистецька техніка батик в своїй образній мові має всі художні можливості для розвитку креативного мислення.

Список використаних джерел:

1. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок. Живопись. Композиция / Г.В. Беда. – 2-е изд. – М.: Просвещение, 1981. – 240 с.
2. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте / Л.С. Выготский. – СПб., 1997. – 96 с.
3. Геркинблит М., Петровский А. Фантазия и реальность / М. Геркинблит, А. Петровский. – Москва: Наука, 1998. – 34 с.
4. Дудецкий А.Я. Теоретические вопросы воображения и творчества / А.Я. Дудецкий. – См., 1994. – 140 с.
5. Кэролайн Эрл. Роспись по шелку. Основы мастерства / Эрл Кэролайн. – М.: Изд. АРТ-РОДНИК, 2005. – 111 с.
6. Королёва С.Г. Развитие творческих способностей детей 5-7 лет: Пособие для педагогов-психологов ДОУ / С.Г. Королёва. – М.: Учитель, 2009. – 114 с.
7. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч. посібник / С.Д. Максименко, В.О. Соловієнко. – К.: МАУП, 2000. – 173 с.
8. Столяренко Л.Д. Основы психологии. Издание 3-е, переработанное и дополненное / Л.Д. Столяренко. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2000. – 204 с.

Стадник Т.О.

бакалавр,

Науковий керівник: Братусь І.В.

кандидат філологічних наук, доцент,

Київський університет імені Бориса Грінченка

РОЗВИТОК МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

Суспільство в більшій частині кардинально змінилося за декілька останніх десятиліть минулого століття. Потужною силою цих змін виявилася культура. Вперше за всю історію людства універсальний вплив культури поширився майже на все розвинене населення. Це положення дає право культурологам упевнено стверджувати: «Там, де раніше було суспільство, стала культура» (Р. Беркінг). Наша епоха, у порівнянні з попередніми, змінилася до невпізнання, вмістивши в себе майже всі класичні норми, які були сформовані людством протягом двох тисячоліть.

Феномен культури сучасного світу можна, досить вдало, описати у двох вимірах: постіндустріальному і постмодерністському. Розвиток сучасної культури є результатом цих двох визначальних підходів до трансформації, а так само розумінню реальності. В той самий час з'ясовується, що перший безпосередньо управляє способами утворення технологічних і соціальних

сучасних реалій. Другий же народжує і передає цінності, які створюються усередині сучасної культури.

Постіндустріальну епоху заведено вважати як систему, засновану на знаннях. Але виникає питання: що ж для сучасної культури знання? У постіндустріальній системі знання – це, в першу чергу, інформація, яка має практичне значення і служить для мети здобуття певних результатів. Такий загальний утилітаризм є однією з визначальних характеристик нашої сучасної культури.

Роль постіндустріального напрямку розвитку все ж сильніша чим сила постмодерністського, враховуючи всю їх взаємодоповнюваність, в основному тому, що у світі, за точним висловом Ж. Бодріяра, з'являється все більше інформації та стає все менше сенсу.

Постіндустріальне суспільство немов задає постмодерністському образу думок свої «правила гри» в матеріальному й інформаційному світах, створюючи умови розвитку другого в його абсолютно іншій якості. Постмодерн виражає себе лише у впливі на спосіб розуміння постіндустріального вектора соціального розвитку. Постмодерністське розуміння світу, більше, націлює на байдуже визнання постіндустріальних рухів, відкидаючи можливості їх виправлення як безпосередньо індивідуально кожною людиною, так і соціумом загалом.

Культура є неодмінна (умова) від історії. Втім, і само культурне становлення проходить у своєму розвитку різні рівні. «У будь-якій культурі, писав Н.А. Бердяєв, «після розквіту і потоншення починається те, що вичерпуються творчі сили, починається видалення і згасання духу, спад духу. Змінюється весь хід культури. Вона рухається до практичного здійснення могутності, практичної організації духу, в бік все більшого її розширення по поверхні землі». Ця утилітарна організація духу, знеособлюючи духовний початок культури та перетворюючи її в цивілізацію, помалу віддаляє її суть.

Бердяєв, звичайно ж, прав у своїй заяві про те, що все, що виробляє культура, в тому числі й наочні цінності, має духовний початок. Але коли культура трансформується в цивілізацію і стає «на потік», неминуче настає криза розвитку. Цей процес не буває еволюційним. Розбиваючи порядок сталих моральних цінностей і обертаючи погоджене ціле в окремі частини минулого, руйнівна хвиля культурних переворотів, несе з собою вже сучасний культурний задум.

Одночасно, немає жодних причин, щоб стверджувати про те, що нові культурні зміни мають на увазі абсолютне забуття традицій минулого часу. Швидше, через дискусію з минулим, а потім і через його відродження в новому вигляді, створює себе як абсолютно нову культуру.

Ще в старовині філософи змогли зрозуміти те, що культура це моральні зв'язки суспільства, за межами яких неможливе існування людини, його позитивна зміна в історії та суспільстві. Культура об'єднує людей в суспільство і створює нерозривний зв'язок між поколіннями.

Масовість виробництва і вжитку, надали великий вплив на формування в суспільному культурному просторі постіндустріального соціуму явище масової свідомості, як стандартної форми існування більшості людей. Суспільству що

став масою, була потрібна поява каналу трансляції інформації культурно і суспільно важливих, а так само смислового пояснення, пристосування такої інформації, до мови звичайного розуміння, і для інтересів виробника, як засіб здійснення контролю і будь-яким маніпулюванням свідомості споживача. Як наслідок на цю соціальну культурну необхідність з'явилася масова культура.

Головною відмінністю від класичної культури є те, що для розуміння продуктів масової культури не потрібні ні фізичні та розумові витрати, ні особливі знання. Так складається погляд культурологів на нинішнє суспільство, де відбувається перехід передачі інформації та культурних цінностей від текстових до екранних і цифрових форм, таке середньовічне або нова темнота і неучтво ХХІ століття.

Набагато рідше звучить думка про таке фундаментальне призначення масової культури, як відновне, основа якого лежить в усвідомленні того, що для відновлення нервово-психічних втрат організму людини буквально необхідні куди сильніші відновні дії, ніж при компенсації енергетичних втрат в результаті фізичної праці. Для адаптації, в умовах сучасного стресогенного середовища, необхідний пошук дієвих механізмів. Дуже вдалою інновацією, в цьому сенсі, стала масова культура.

Зрозуміло, що таке прославляння масової культури синтетичне. І її винятковість підтверджує лише те, що передова ідея в кожній області людського існування завжди нестандартна і творча, навіть якщо, як в цьому випадку, запланована на здійснення в суспільстві масового вжитку. І з точки зору розвитку сучасної культури, питання про долю останнього досить важливе.

З явною комерційною метою, постмодерністська культура оголосила століття здійснення бажань. Згідно Делезу і Гваттарі, круг несвідомого (сфера Бажання) – це сфера свободи і творчості, і немає необхідності її контролювати. Засновник психоаналіза Фрейд, власне, і закликав до цієї ідеї, в той же час доводячи, що культура, як система цінностей, залишає на психіці людини сліди ран.

Ференцик О.М.

магістрант,

Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕПОХИ БАРОКО

Епоха бароко – одна з найбільш загадкових в історії світової культури. Цікава вона своїм драматизмом, інтенсивністю, динамікою, контрастністю і, в той же час, гармонією, цілісністю, єдністю. Дослідження її культури є актуальним не лише у ракурсі історії. Звернення до барокових традицій художнього мислення безпосередньо стосується сучасних проблем формування національної самосвідомості та ідентичності, впливає на становлення категоріальних універсалій новітньої естетики, культурології та мистецтвознавства.